

Z A B O R S K I E
T O W A R Z Y S T W O
N A U K O W E

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2015*

2015	„Kaszuby bliżej prawa”	Fundusze EOG
------	------------------------	--------------

Zaborskie Towarzystwo Naukowe, wspólnie z partnerami, prowadziło w 2015 roku dla społeczności południowych Kaszub bezpłatne poradnictwo obywatelskie, prawne i mediacje w ramach projektu „Kaszuby bliżej prawa” realizowanego z programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG.

Czas trwania projektu – do 29.04.2016r.

Biuro Porad Obywatelskich jest prowadzone przez Zaborskie Towarzystwo Naukowe z Brus zgodnie z zasadami: bezpłatności, poufności, bezstronności, niezależności, samodzielności klienta, otwartości, aktualności i rzetelności informacji.

Partnerami w projekcie są:

Gmina Brusy, Gmina Chojnice, Gmina Dziemiany, Gmina Konarzyny, Gmina Lipnica, Lucyna Borzyszkowska Psychologiczne Studium Pomocy i Rozwoju.

Projekt przewidywał warsztaty dla młodzieży ze szkół średnich, młodzież mogła wybrać tematykę warsztatów z określonego bloku zagadnień, np. zakupy w Internecie, uzyskała też podstawowe informacje o poradnictwie obywatelskim. Podczas warsztatów staraliśmy się pozyskiwać wolontariuszy, jak również informować o poradnictwie obywatelskim.

2015	Zaborskie Biuro Porad Obywatelskich	Działalność statutowa stowarzyszenia
------	-------------------------------------	--------------------------------------

Od października 2009 roku Zaborskie Towarzystwo Naukowe, w partnerstwie ze Związkiem Biur Porad Obywatelskich w Warszawie, prowadzi Zaborskie Biuro Porad Obywatelskich w Brusach. Każdy może tam bez względu na wiek, płeć, narodowość, wykształcenie, status majątkowy, miejsce zamieszkania uzyskać bezpłatną, rzetelną, wyczerpującą poradę lub informację obywatelską. Gmina Brusy zapewniła lokal o odpowiednim standardzie, a Związek Biur Porad Obywatelskich szkolenia, staże, dostęp do sieci poradniczej. Zaborskie Biuro Porad Obywatelskich uzyskuje najwyższe oceny jakościowe swoich porad-oceniane przez prawników Związku Biur Porad Obywatelskich.

17.04.2015

**XII Zaborski Konkurs Ekologiczny
o Złote Kocanki Piaskowe**

17 kwietnia 2015r. już po raz XII odbył się w Brusach Zaborski Konkurs Ekologiczny o Złote Kocanki Piaskowe. Organizatorami konkursu byli: Zaborskie Towarzystwo Naukowe, Kaszubskie LO w Brusach i Zaborski Park Krajobrazowy. Uczestniczyło 22 miłośników botaniki ze szkół z Chojnic, Czerska, Bytowa, Słupska, a także z KLO i gimnazjum w Brusach. Uczniowie w eliminacjach mieli do rozpoznania w prezentacji 50 gatunków roślin na indywidualnych stanowiskach komputerowych, a potem w finale jeszcze 30 zdjęć do

samodzielnego opisanie i zakwalifikowania do odpowiednich rodzin w dodatkowym konkursie na mistrza systematyki.

Zwyciężył Michał Narloch z Technikum Leśnego w Tucholi, drugie miejsce zajęła Sandra Gawin z Gimnazjum we Wielu, a trzecie Damian Berg, także z TL w Tucholi. Tuż za nimi uplasowali się Klaudia Rekowski z II LO w Chojnicach, Patrycja Rudnik z Gimnazjum nr 2 w Chojnicach, Anna Boberek z I LO w Bytowie, Jagoda Cichoń z TL w Tucholi i Mateusz Góra z II LO w Słupsku. Jagoda Cichoń została także mistrzem systematyki.

Oceniało jury w składzie: Maria Chybowska (PN „Bory Tucholskie”), Piotr Chybowski (Nadleśnictwo Rytel), Justyna Rymon Lipińska (Zaborski Park Krajobrazowy) i Krzysztof Zabrocki (Zaborskie Towarzystwo Naukowe).

Nagrody ufundowali: Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Zaborski Park Krajobrazowy, Nadleśnictwo Rytel, Nadleśnictwo Czersk, Centrum Edukacji Ekologicznej w Gdańsku i Zaborskie Towarzystwo Naukowe.

22-24.05.2015

Warsztaty „Młodzież bliżej prawa”

**Projekt grantowy Gmina Brusy
Fundusze EOG**

W dniach 22-24 maja 2015 roku w Sominach, odbyły się warsztaty dla młodzieży ze szkół średnich pt. "Młodzież bliżej prawa", zrealizowane w ramach projektu "Kaszuby bliżej prawa". Zaborskie Towarzystwo Naukowe udziela bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich na terenie 5 gmin południowych Kaszub. Udzielając porad osobom dorosłym zauważono, że istnieje potrzeba wyjaśnienia również młodym ludziom niektórych zagadnień prawnych. Uczniowie dowiedzieli się „*Co to jest organizacja pozarządowa?*” - na przykładzie Zaborskiego Towarzystwa Naukowego. Odbyły się warsztaty na temat przemocy w Internecie - *Przytul hejtera*, prowadzone przez Panią Monikę Kuchta. Pani Lucyna Borzyszkowska przedstawiła pozasądowe metody rozstrzygania sporów - *Mediacje – nowy sposób rozwiązywania konfliktów*. Powiatowy Rzecznik Konsumenta z Bytowa, Pani Izabela Metel, wyjaśniła młodym ludziom, jak dokonywać zakupów w Internecie i na odległość, aby nie mieć później kłopotów.

Maria Wierzbowska z GOPS-u w Chojnicach poprowadziła warsztat – *GOPS – w czym może pomóc?* Odbyła się również ciekawa prelekcja i zajęcia terenowe z geocachingu – nowej gry terenowo-internetowej. Członkowie ZTN-u przedstawili prezentację z pobytu w Nepalu tuż przed trzęsieniem ziemi, pokazali zdjęcia po trzęsieniu ziemi i opowiedzieli, jak zorganizować fascynującą podróż zagraniczną za niewielkie pieniądze. Młodzież przekonała się również, dlaczego warto udzielać się jako wolontariusz. Na zakończenie warsztatów każdy otrzymał "ściąge" i całą masę broszur, ulotek, poradników, aby wiedział, gdzie można zwrócić się o pomoc w trudnych sytuacjach.

Projekt został dofinansowany ze środków Gminy Brusy.

03-12.07.2015	XI Plener Męcikał 2015	Projekt grantowy Gmina Brusy
----------------------	-------------------------------	-------------------------------------

Twórcy lokalni mieli możliwość wymiany doświadczeń i technik artystycznych z twórcami przyjezdnymi. Artyści przybyli z różnych stron Polski. Wywieźli ze sobą bagaż pozytywnych doświadczeń, przeżytych miłych chwil wśród gościnnych mieszkańców Ziemi Zaborskiej wraz z dostarczoną literaturą na temat naszego regionu (promocja rejonu).

Konieczność realizacji zadania wynikała również z potrzeby propagowania alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Wzmacniania poczucia własnej wartości uczestników zadania. Wyzwała to inicjowanie amatorskiego ruchu artystycznego.

W plenerze udział wzięło łącznie 12 artystów:

7 lokalnych:

Katarzyna Krysiak - Kołatka – Gotelp – malarstwo
 Aldona Januszewska – Męcikał - malarstwo
 Natasza Gierszewska – Brusy – fotografia, malarstwo
 Zbigniew Gierszewski – Brusy - fotografia
 Maurycy Mankiewicz – Chojnice - malarstwo
 Joanna Mankiewicz – Męcikał – fotografia
 Sławomir Mankiewicz – Męcikał - malarstwo

5 z całej Polski:

Romana Małecka – Kwakowo, powiat słupski, woj. pomorskie – malarstwo, rzeźba
 Anna Kasprów-Szabla – Gliwice, woj. śląskie - malarstwo
 Rafał Huczek – Nowa Wieś, powiat oświęcimski, woj. małopolskie – malarstwo
 Dominik Matysik – Gdynia, woj. pomorskie – rzeźba
 Mateusz Dolatowski – Michałowo, powiat gostyński, woj. wielkopolskie - malarstwo

W warsztatach plastycznych uczestniczyło 38 dzieci i młodzieży z powiatu chojnickiego, a w szczególności z gminy Brusy: z Męcikała (5 dzieci) i z Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach (17 dzieci). Dzieci i młodzież samodzielnie wykonały pracę plastyczną pt. Malujemy w plenerze otaczającą przyrodę i zwierzęta.

Wystawa poplenerowa opatrzona katalogami wystawy odbyła się w Galerii Oczko w Męcikale 11.07.2015 - 30.09.2015, w Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach w październiku/listopadzie 2015 (do 6 listopada 2015) oraz w Chojnickim Centrum Sztuki w listopadzie 2015 (otwarcie-wernisaż 11.11.2015).

30.09.2015	Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Chojnickiego	
-------------------	--	--

30 września w Centrum Edukacyjno-Wdrożeniowym w Chojnicach przy udziale około 70 osób z blisko 50 organizacji odbyło się II Plenarne Zebranie Organizacji Pozarządowych, na którym przyjęto statut oraz wybrano reprezentantów do nowo powstałej Rady Organizacji Pozarządowych Powiatu Chojnickiego.

Skład Rady przedstawia się następująco:

Gmina Brusy:

- 1.Krzysztof Zabrocki
- 2.Ewa Kosiedowska

Gmina Chojnice:

- 1.Ewa Pruska
- 2.Piotr Lahn
- 3.Katarzyna Graszka
- 4.Tadeusz Stelmaszyk

Miasto Chojnice:

- 1.Michał Karpiak

Gmina Czersk:

- 1.Zofia Bielawska
- 2.Jan Gliszczyński

Gmina Konarzyń:

- 1.Jolanta Wielińska

17.10.2015	"ZNAM SWOJĄ MAŁĄ OJCZYZNĘ"	
------------	----------------------------	--

17 października 2015 r. w Kaszubskim Liceum Ogólnokształcącym w Brusach odbył się II Powiatowy Konkurs Krajoznawczy Dla Uczniów Gimnazjów I Szkół Ponadgimnazjalnych "ZNAM SWOJĄ MAŁĄ OJCZYZNĘ".

Pomysłodawcą był Kazimierz Jaruszewski, prezes Chojnickiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Zorganizowany został we współpracy z Zaborskim Towarzystwem Naukowym i Zaborskim Parkiem Krajobrazowym.

Celem konkursu jest:

a) rozwijanie zainteresowań regionalistycznych, szczególnie z zakresu przyrody, geografii i historii powiatu chojnickiego,

b) doskonalenie umiejętności praktycznego rozpoznawania obiektów przyrodniczych, historycznych i kulturowych,
c) utrwalanie wartości związanych z szacunkiem dla małej ojczyzny i jej mieszkańców.

Konkurs polega na samodzielnym rozpoznaniu obiektów przyrodniczych, topograficznych, budowlano-architektonicznych, historycznych bądź kulturowych na podstawie zdjęć prezentowanych w programie multimedialnym.

Konkurs ma charakter powiatowy, dlatego jego laureaci z gimnazjów mogą uzyskać stosowny wpis na świadectwie oraz punkty w postępowaniu kwalifikacyjno-rekrutacyjnym do szkół ponadgimnazjalnych.

Wyniki rozwiązania finałowego testu (maks. 40 pkt)

Paulina Pryba KLO 30 pkt

Natasza Gierszewska KLO 28 pkt

Aleksandra Miloch Gimnazjum Brusy 27 pkt

Dominika Gliszczyńska KLO 25 pkt

Weronika Zblewska Gimnazjum Brusy 25 pkt
Patrik Jutrzenka Trzebiatowski I LO Chojnice 18 pkt
Jarosław P..... 17 pkt

4-6.12.2015	Szkolenie dla wolontariuszy - Laska 2015	Fundusze EOG
--------------------	---	---------------------

W dniach 4-6 grudnia 2015r. w Lasce spotkali się wolontariusze na szkoleniu w ramach projektu „Kaszuby bliżej prawa” realizowanego w ramach programu Obywatel dla Demokracji finansowanego z Funduszy EOG. Uczestnicy spotkania dowiedzieli się, co to jest wolontariat, mówili o swoich motywacjach – dlaczego chcą być wolontariuszami, przedstawiono możliwości działań wolontarystycznych w ramach Zaborskiego Towarzystwa Naukowego, przedstawiono kartę etyczną wolontariusza oraz prawa i obowiązki wolontariusza. Po zajęciach szkoleniowych odbył się spacer po malowniczej okolicy nad rzeką Kulawą. Z okazji dnia wolontariusza wszyscy obecni na spotkaniu otrzymali drobne upominki.

11.12.2015	X Konkurs Ornitologiczny o Kulika Wielkiego	
-------------------	--	--

Finał X Konkursu Ornitologicznego i Kulika Wielkiego odbył się 11 grudnia 2015 r. w KLO w Brusach.

Organizatorzy:

Zaborskie Towarzystwo Naukowe

Zaborski Park Krajobrazowy

Kaszubskie Liceum Ogólnokształcące w Brusach

Wzięło udział 11 uczniów. Zwyciężyła Zofia Malinowska z Gimnazjum nr 3 w Chojnicach, drugie miejsce zajęła Natasza Gierszewska z KLO w Brusach, a trzecie Weronika Osowska z II LO w Chojnicach. Kolejne miejsca w finale zajęli Jarosław Piechowski z Gimnazjum w Brusach i Agata Wera z KLO w Brusach.

Nagrody ufundowali: PN „Bory Tucholskie”, Zaborski Park Krajobrazowy, Nadleśnictwa Rytel, Trzebiny, Czersk, Wdzydzki Park Krajobrazowy i Bank Spółdzielczy w Koronowie.

Dyplomy i nagrody otrzymali wszyscy uczestnicy finału.

22.12.2015	IV edycja Konkursu na pracę licencjacką, inżynierską, magisterską i podyplomową związaną z Zaborami	
------------	---	--

Konkurs został zorganizowany przez Zaborskie Towarzystwo Naukowe we współpracy z Urzędem Miejskim w Brusach.

W 2015 roku wpłynęły 3 prace ocenione w następującej kolejności:

1. Elżbieta Łonska „Finansowanie gospodarki odpadami komunalnymi na przykładzie gminy Brusy” – praca magisterska.
2. Agata Wysocka „Koncepcja zakładu unieszkodliwiania odpadów w miejscowości Brusy” – praca inżynierska.
3. Daniela Dykier „Odrębność i popularyzacja regionu kaszubskiego w przestrzeni europejskiej” – praca licencjacka.

Jury brało pod uwagę związek tematu z Zaborami, wartość poznawczą pracy, wartość źródłową i dokumentacyjną, innowacyjność tematu, przydatność zastosowanie w praktyce.

22.12.2015	„Ziemia Zaborska - miejsca, zdarzenia, ludzie dawniej i dziś” 2015	
------------	--	--

22 grudnia 2015 roku Jury w składzie:

Zbigniew Gierszewski,

Krzysztof Gradowski,

Marcin Piekarski,

ustaliło następujące wyniki konkursu fotograficznego „Ziemia Zaborska - miejsca, zdarzenia, ludzie dawniej i dziś” 2015:

Kategoria I – Aktywna młodzież

1. Joanna Mankiewicz – „Warsztaty plastyczne 4”
2. Agata Kurkowska – „Warsztaty garncarskie 2”
3. Joanna Mankiewicz – „Warsztaty plastyczne 2”

Kategoria II – Stara fotografia

1. Procesja Wszystkich Św. w Brusach ul. Gdańska lata 60
2. Uczniowie Szkoły Podstawowej w pochodzie znanych postaci lektur szkolnych lub filmów, ul. Kościelna Brusy 1974
3. Wystawa sklepowa z nagrodami dla klientów Banku Spółdzielczego w Brusach
4. BRUSY MAJ 1962
5. Brusy 1955r. ul. Gdańska

Kategoria III – Fotografia przyrodnicza i kulturowa

1. Piotr Malarski – „Nen malinczi Swiat 4”
2. Ewelina Kubiszewska – Wstające Słońce”
3. Beata Pilacka – „Pod kołderką”, Weronika Rogala – „Schowane słoneczko”

Nagrody specjalne:

Piotr Malarski za cykl „Nen malinczi Swiat”

Anna Pilacka za 52 stare fotografie

Wyróżnienie:

Magdalena Gołębowska

.12.2015	Wydanie biuletynu Ziemia Zaborska nr 8/2015	Projekt grantowy Gmina Brusy
-----------------	--	-------------------------------------

Wydano biuletyn w nakładzie 700 egz. Pismo jest możliwe szerokim forum prezentującym dorobek naukowy, popularnonaukowy, dydaktyczny i literacki osób związanych z regionem Zaborów.

Biuletyn daje możliwość szerokiej prezentacji walorów kulturowych i przyrodniczych Ziemi Zaborskiej, twórczości jej byłych i obecnych mieszkańców, a także aktywności społecznej, kulturalnej i proekologicznej obywateli i instytucji pozarządowych z tego terenu. Ma też być głosem w aktualnych sprawach dotyczących regionu, w szczególności statusu języka kaszubskiego oraz platformą prezentacji inicjatyw władz samorządowych i instytucji pozarządowych na rzecz rozwoju regionu i promocji ich osiągnięć. Szczególnie ma przypominać wydarzenia rocznicowe związane z regionem.

.12.2015	Nieodpłatna pomoc prawna	
-----------------	---------------------------------	--

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji (Dz. U. z 2015r. poz. 1255) powiaty realizują od dnia 1 stycznia 2016 roku zadania zlecone z zakresu administracji rządowej polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. W Powiecie Chojnickim działają cztery punkty nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowane w:

1) Centrum Edukacyjno – Wdrożeniowe w Chojnicach, ul. Piłsudskiego 30a (biuro zlokalizowane w budynku *Eksperymentarium*) - porad udzielają: adwokaci i radcowie prawni.
Harmonogram: poniedziałek – piątek 10.00-14.00.

2) Centrum Edukacyjno – Wdrożeniowe w Chojnicach, ul. Piłsudskiego 30a (biuro zlokalizowane w budynku *Eksperymentarium*) – porad udzielają: adwokaci i radcowie prawni.
Harmonogram: poniedziałek – piątek 14.00-18.00.

3) Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku, ul. Dworcowa 15 – porad udzielają: adwokaci i radcowie prawni.
Harmonogram: poniedziałek – piątek 7.30-11.30.

4) Urząd Miejski w Brusach, ul. Na Zaborach 1 – punkt prowadzony przez Zaborskie Towarzystwo Naukowe.
Harmonogram: poniedziałek, środa 8.00- 12.00 wtorek 13.00- 17.00 czwartek, piątek 7.00- 11.00

Zaborskie Towarzystwo Naukowe prowadzi punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w powiatach województwa pomorskiego:

- Miasto Słupsk, Powiat Słupski, Powiat Bytowski, Powiat Pucki, Powiat Starogardzki, Powiat Tczewski

oraz w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego:

- Miasto Toruń, Powiat Włocławski, Powiat Golubsko-Dobrzyński, Powiat Grudziądzki, Powiat Świecki, Powiat Tucholski.

§ NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

***Sprawozdanie przedstawia szerzej niektóre projekty stowarzyszenia realizowane w 2015r.**